

Bílastæðasjóður Reykjavíkur

Kynning

Tímalína

- 1891 fyrsta lögreglusamþykktin, „gangstéttir fyrir gangandi fólk“
- 1904 „Thomsen“ bíllinn/1913 fyrstu „nothæfu“ bifreiðarnar
- 1919 fyrsta gjaldskrá vegna bílastæða
- 1957 fyrstu stöðumælarnir /1966 fyrstu **stöðumælaverðirnir**
- 1984 fyrsta bílastæðahúsið fyrir almenning (Kolaport)
- 1988 Bílastæðasjóður Reykjavík stofnaður/ fyrstu **stöðuverðirnir**
- 2020 ný umferðarlög

Bílastæðasjóður Reykjavíkur

- Umhverfis og skipulagssvið (USK)
 - Samgöngur og borgarhönnun (SABO)
 - **Bílastæðasjóður**
 - Um 15 stöðuverðir
 - Tæplega 4000 gjaldskyld bílastæði (Aukastöðugjöld)
 - Stöðubrot í allri borginni
 - 4 starfsmenn í viðhaldsdeild
 - 1145 bílastæði í 7 bílahúsum. Um 100 stöðumælar
 - 6 starfsmenn á skrifstofu
 - deildarstjórar, tæknimál, íbúakort, endurupptaka (andmæli) ofl.

Bílastæðasjóður í tölum 2024

- um 2,2 milljón greiðslur fyrir bílastæði.
- um 60 þúsund aukastöðugjöld.
- um 25 þúsund stöðubrotsgjöld.
- fjöldi „inn“ í bílahús um 410 þúsund.
- um 4% bílastæða í borginni eru gjaldskyld (2% ef talin eru með einkastæði á lóðum og bílskúrar)

Gjaldskylda

- Í 1. gr. umferðarlaga kemur fram að meginmarkmiðið með þeim sé m.a. að stuðla að auknu umferðaröryggi
 - Það er gert með því að setja gjöld á þá sem leggja ólöglega en einnig með því að útvega laus bílastæði til að minnka líkur eða koma í veg fyrir að verið sé að leggja ólöglega
 - Gjaldskylda er þannig notuð til að stýra notkun bílastæða. **Þannig að þegar lagt er í gjaldskylt bílastæði er í raun ekki verið greiða fyrir bílastæðið heldur þá þjónustu að það er bílastæði í boði.** Þess vegna er gjaldskylda að mestu leyti þar sem framboð bílastæða er minna en eftirspurn.

109. gr. umferðarlaga

- Ráðherra getur ákveðið að á tilteknum svæðum fari álagning gjaldsins að öllu leyti eða að hluta fram með aðstoð stöðugarðs. Hann getur og ákveðið, að ósk sveitarstjórnar, að álagning og innheimta gjaldsins fari að öllu leyti eða að hluta fram á vegum sveitarfélagsins
- Gjald samkvæmt þessari grein skal renna til samgöngumála í viðkomandi sveitarfélagi

Ákvörðun um gjaldskyldu

- Er tekin í samræmi við Bíla- og hjólastæðastefnu Reykjavíkurborgar
- Í samræmi við verkferla er skoðuð nýting á gjaldsvæðum og nálægum svæðum. Til að stjórna nýtingu er notuð verðskrá, fjögur mismundandi gjaldsvæði og mismunandi gjaldskyldutími
 - Gjaldsvæði 1 630 kr/klst 9-21 virka daga og 10-21 um helgar
 - Gjaldsvæði 2 230 kr/klst 9-21 virka daga og 10-21 um helgar
 - Gjaldsvæði 3 230 kr/fyrsta klst, 230 kr/önnur klst og síðan 70 kr/klst eftir það 9-18 virka daga
 - Gjaldsvæði 4 230 kr/klst 8-16 virka daga (stofnanalóðir)
- Allar breytingar á gjaldskyldu fara í samþykkt hjá umhverfis- og skipulagsráði og eru auglýstar í Stjórnartíðindum

Hugtök: Sektir/stöðvunarbrot

- Sektir- bílstjóri sem er sektaður
 - Tengjast að mestu hreyfingu bifreiðar, hraða, akstri undir áhrifum, ekið yfir á rauðu ljósi ofl. Aðeins lögreglan sektar.
- Stöðvunarbrot- umráðamaður/eigandi bifreiðar ber endanlega ábyrgð á gjaldi.
 - Stöðubrot tengjast stöðvun og lagningu bifreiða, lagt á gangstétt, undir bannmerki, í stæði hreyfihamlaðra, of nálægt vegamótum, fyrir innkeyrslu osfrv. Lögregla og stöðuverðir setja gjald fyrir stöðubrot.
 - Aukastöðugjöld tengjast gjaldskyldum stæðum, ef ekki greitt eða of lítið greitt fyrir bílastæði þá er sett aukastöðugjald. Aðeins stöðuverðir setja aukastöðugjald.

Stöðvunarbrotagjöld

- Í samræmi við 109. gr. umferðarlaga þá hækka stöðvunarbrotagjöld um 50% eftir 14 daga og um önnur 50% eftir 28 daga. **Þetta eru ekki vextir heldur lögbundin hækkun.** Ef gjaldið er ekki enn greitt eftir 28 daga fer það í innheimtu og tekur frekari hækkanir í samræmi við innheimtulög.
- Auk þess nýtur gjaldið lögveðs í viðkomandi bifreið og heimilt er að krefjast nauðungarsölu á ökutækinu.

Stöðubrot

•vistgötur	<i>almennt svæði þar sem ekki er gert ráð fyrir umferð</i>	•gangbraut	•í stæði hreyfihamlaðra	•fyrir innkeyrslu	<i>umferðarmerki</i>	<i>sérákvæði</i>
•öfugt við akstursstefnu	<i>skráningskyldra ökutækja, einsog:</i>	•vegamót	•biðstöð hópþifreiða	•við hlið ökutækis sem stendur við brún akbrautar	•bannað að leggja	• 15 mínútna stæði (sérmerkt)
•gangstéttir		•skyggi á umferðarmerki eða umferðarljós	•stæði leigubifreiða	•snúningshaus botnlangagötu	•bannað að stöðva	• lagt við djúpgáma (almennt)
•gangstígar	•torg		•stæði vörubifreiða		•bannað að leggja á svæði	• eftirvagnar óheimilir (sérmerkt)
•göngugata	•svæði þar sem öll umferð bönnuð	•veggöng, undir eða á brú	•stæði hópþifreiða	•þannig að hindri aðgang að öðru ökutæki		• innan merkt stæðis (almennt)
•hjólarein		•blindhæð eða beygju	•stæði fyrir þifreið til rafhleðslu	•við vatnshana slökkviliðs		
•hjólástígar	•lystígarðar	•þar sem akbraut skipt í akgreinar með óbrotinni mið og deililínu	•stæði ætlað lögreglu eða sjúkrabifreið			
•umferðareyjar	•leiksvæði		•reiðhjólástæði			
•grassvæði	•reiðstígar	•hringtorg	•þifhjólástæði			
	•óræktarsvæði		•fólksþifreiðastæði			
	•osfrv.					

Ný umferðarlög 2000 (N=nýtt). (S=Sektir)

•vistgötur

•öfugt við
akstursstefnu (S)

•gangstéttir

•gangstígar

•göngugata (N)

•hjólarein (N)

•hjólástígar (N)

•umferðareyjar

•grassvæði (N)

almennt svæði þar
sem ekki er gert ráð
fyrir umferð
skráningaskyldra
ökutækja, einsog:
(N)

•torg

•svæði þar sem öll
umferð bönnuð

•lýstígarðar

•leiksvæði

•reiðstígar

•óræktarsvæði

•osfrv.

•gangbraut

•vegamót

•skyggi á
umferðarmerki eða
umferðarljós (S)

•veggöng, undir eða
á brú (S)

•blindhæð eða
beygju (S)

•þar sem akbraut
skipt í akgreinar með
óbrotinni mið og
deillilínu (S)

•hringtorg (S)

•í stæði

hreyfihamlaðra

•biðstöð hópþifreiða

•stæði leigubifreiða

•stæði vörubifreiða
(N)

•stæði hópþifreiða (N)

•stæði fyrir þifreið til
rafhleðslu (N)

•stæði ætlað lögreglu
eða sjúkrabifreið (N)

•reiðhjólástæði (N)

•þifhjólástæði (N)

•fólksþifreiðastæði (N)

•fyrir innkeyrslu (S)

•við hlið ökutækis
sem stendur við
brún-akbrautar (S)

•snúningshaus
botnlangagötu (N)

•þannig að hindri
aðgang að öðru
ökutæki (S)

•við vatnshana
slökkviliðs (S)

umferðarmerki

•bannað að leggja

•bannað að stöðva

•bannað að leggja á svæði

sérákvæði

•15 mínútna stæði
(sérmerkt)

•lagt við djúpgáma
(almennt)

•eftirvagnar óheimilir
(sérmerkt)

•innan merkt stæðis
(almennt)

Reykjavík

Ferill mála

- Bílastæðasjóður er með bíl sem skannar bílnúmer og tekur myndir
 - Ef bifreið er með greitt eða er með íbúakort og þ.h. þá er bílnúmeri og myndum eytt.
 - Ef ógreitt fyrir bifreið þá fer málið í bakenda þar sem stöðuverðir taka endanlega ákvörðun um hvort eigi að setja gjald eða ekki eða hvort þurfi að skoða málið betur
 - Þetta er ferli sem tekur oftast um 5-10 mínútur (getur einstaka sinnum orðið lengra ef t.d. þarf að skoða betur en alltaf innan sólarhringsins). Meirihluti er komin með tilkynningu um gjald inná Island.is áður en þeir yfirgefa bílastæðið

Ferill mála

- Eftirlit er handahófskennt
 - Eðli málsins vegna er þéttara eftirlit á gjaldskyldum svæðum en erum einnig með starfsmenn sem taka stöðubrot í úthverfum
 - Stöðuverðir vinna á vöktum
 - Lengdur gjaldskyldutími, sami fjöldi starfsmanna.
 - Fækkað stöðuvörðum sem eru að vinna hverju sinni
 - Teljum að áreiti á stöðuverði hafi minnkað með skönnunarbíl
 - En er enn til staðar, starfsmenn skönnunarbíls hafa orðið fyrir áreiti.

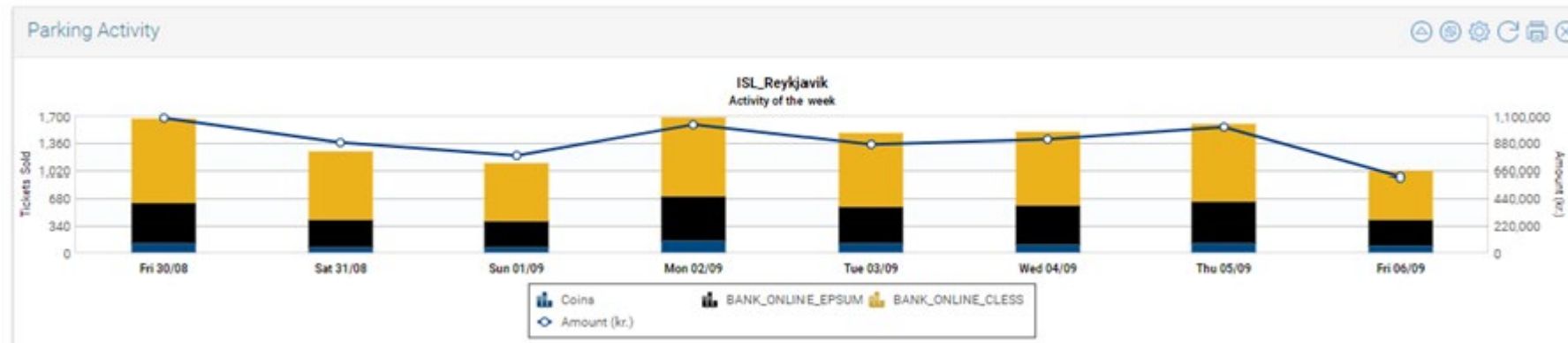
Ferill mála

- Unnið er eftir:
 - Umferðarlögum
 - Stjórnsýslulögum
 - Meðalhóf, jafnræði, rannsóknarregla
 - Verklagsreglur
- Hægt er að óska eftir rökstuðningi
- Ef eigendur/umráðamenn eða ökumenn telja rangt staðið að álagningu þá geta þeir óskað eftir endurupptöku á vef Bílastæðasjóðs.
 - Ef endurupptökubeiðni er hafnað er hægt að óska eftir að málið sé tekið upp að nýja ef koma til ný gögn.
- Þeir sem eru ekki sáttir við afgreiðslu endurupptakna er bent á Umboðsmann Alþingis.

Greiðslur eftir tíma dags og vikudögum

- Gjaldsvæði á laugardögum og sunnudögum og kvöldin er minna, þ.e. einungis gjaldskylda á gjaldsvæðum 1 og 2

Úrskurðir umboðsmanns Alþingis

- 67 mál til 2024 (leitarvél UA, leitarorð: „bílastæðasjóð*“)
- Algengasta afgreiðslan:
 - „*Samkvæmt gögnum málsins, þ. á m. myndum af vettvangi, taldi umboðsmaður ekki forsendur til að gera athugasemdir við niðurstöðu Bílastæðasjóðs.*“
- Verklagi breytt í þeim tilfellum sem UA hefur beint tilmælum til sjóðsins.

Ímynd Bílastæðasjóðs

- Er almennt frekar neikvæð í fjölmiðlum
 - Byggist oft á misskilningi, höfum þó haft það sem reglu að tjá okkur ekki um einstök mál þó um sé að ræða augljósar staðreyndarvillur
- „Computer says no“ = jafnræðisregla stjórnsýslulaga
- Helstu ástæður samþykkis
 - mistök stöðuvárðar
 - meðalhóf
 - fyrstu mistök bílstjóra (aukastöðugjald)

	2022	2023	2024
Fjöldi álagðra gjalda			
Aukastöðugjald	57.322	50.092	61.421
Stöðubrottagjald	21.236	21.054	24.037
Endurupptaka Aukastöðugjöld			
-samþykkt	3.820	2.927	2.896
-hafnað	162	243	393
Endurupptaka Stöðubrotsgjöld			
-samþykkt	559	639	664
-hafnað	1.107	1.006	1.353

